

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-70/24-T
Sp. zn. ČŠIT-S-9/24-T

Název	Mateřská škola Ostrava-Výškovice, Staňkova 33, příspěvková organizace
Sídlo	Staňkova 156/33, 700 30 Ostrava-Výškovice
E-mail	msstankova@seznam.cz
IČO	75 029 839
Identifikátor	674 000 510
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Šárka Beranová
Zřizovatel	Statutární město Ostrava, Městský obvod Ostrava-Jih
Místa inspekční činnosti	Srbská 413/4, Ostrava-Výškovice Staňkova 156/33, Ostrava-Výškovice
Inspekční činnost na místě	16. 1. 2024 – 19. 1. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Ostrava-Výškovice, Staňkova 33, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. Předškolní vzdělávání je uskutečňováno celkem v 11 třídách na dvou místech poskytovaného vzdělávání. Šest tříd, z nichž dvě jsou určeny pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, se nachází v budově na ulici Staňkova 156/33, Ostrava-Výškovice (dále „pracoviště Staňkova“) a pět tříd (z nichž jedna je určena pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami) je na adrese Srbská 413/4, Ostrava-Výškovice (dále „pracoviště Srbská“). V době inspekční činnosti se v mateřské škole vzdělávalo celkem 243 dětí, z nichž 20 ještě nedosáhlo tří let věku, 41 dětem byly diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby a škola jim poskytuje podporu v souladu s doporučením školského poradenského zařízení.

Informace o dění ve škole jsou zveřejňovány na internetových stránkách školy www.msstankova.cz a na nástěnkách ve vnitřních prostorech obou pracovišť.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve funkci již téměř 25 let, v roce 2018 zpracovala reálnou vizi rozvoje školy a společně s ostatními zaměstnanci pracují na naplňování v ní stanovených cílů. Škola se mimo jiné zaměřuje na vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, primární logopedickou prevencí nebo přípravu dětí na úspěšný vstup k základnímu vzdělávání. Některé své kompetence ředitelka delegovala na dvě zástupkyně, které vhodně působí každá na jednom z pracovišť školy. Metodickým vedením pedagogů byla pověřena učitelka s dlouholetou praxí. Všechny čtyři se podílí na hospitační činnosti. Takto nastavený kontrolní systém však vykazuje dílčí nedostatky. Chybějící následná kontrola realizace doporučení z hospitací nepřináší dostatečný přehled o úrovni předškolního vzdělávání, nevede ke zkvalitňování pedagogické práce některých učitelů.

Ředitelka účelně hospodáří s finančními prostředky, které využívá pro realizaci strategických oblastí rozvoje školy a jejich priorit zaměřených na vybudování zázemí pro děti, modernizaci prostor i zkvalitnění materiálních podmínek pro výchovu a vzdělávání. Ve spolupráci se zřizovatelem dochází k postupné rekonstrukci jednotlivých tříd, většina z nich je již modernizována. Vybavení hračkami, stavebnicemi, výtvarným materiálem, didaktickými pomůckami a hrami, včetně vybavení digitální technikou umožňuje realizaci předškolního vzdělávání v plném rozsahu. Na obě budovy bezprostředně navazují školní zahrady, které jsou vybaveny vhodnými herními prvky pro rozvoj obratnosti dětí. Od poslední inspekční činnosti v roce 2017 se škole doposud nepodařilo od zřizovatele získat finanční prostředky na opravu poškozených zpevněných ploch na školních zahradách, zůstávají narušené díky prorůstání kořenů vzrostlých stromů. Tento stav dlouhodobě zvyšuje bezpečnostní riziko vzniku úrazu při pohybu dětí na nich.

Vzdělávací proces byl zajištěn dostatečným počtem učitelů. Sbor byl doplněn školní speciální pedagožkou, která zajišťuje logopedickou péči dětí ze speciálních tříd i těch, kterým byly diagnostikovány vady řeči a jsou integrovány v běžných třídách. Asistentky pedagoga podporovaly práci učitelů ve třídách, kde se vzdělávají děti s podpůrnými opatřeními. Ve třídách určených pro děti mladší tří let spolupracovaly učitelky se školními asistentkami. Ve škole dochází k vysoké fluktuaci učitelů, zpravidla v důsledku přirozené obměny. Začínající učitelky jsou metodicky vedeny, je jim přidělena uvádějící učitelka a mohou konzultovat svou práci s širším vedením. Škola věnuje adekvátní pozornost dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků, zohledňuje zájem pedagogů i potřebu školy.

Informace získané z dalšího vzdělávání mezi sebou pedagogové sdílí, nově nabyté dovednosti však nejsou prozatím efektivně využívány v praxi. Jednání pedagogické rady je svoláváno na každém pracovišti zvlášť, minimálně třikrát ročně se schází pedagogové celého subjektu. Při jednání se řeší převážně organizační záležitosti, pozornost je věnována také vzdělávací problematice.

Děti jsou způsobem přiměřeným jejich věku seznamovány se školním řádem a poučovány o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při všech činnostech, jichž se účastní. V knize úrazů jsou evidovány úrazy i drobná poranění dětí, ke kterým došlo při vzdělávání. Inspekční tým škole doporučil zpracovávat rozbor školní úrazovosti. Obě budovy byly v době inspekční činnosti zabezpečeny proti vniknutí cizích osob.

Školní stravování je na obou pracovištích zajišťováno vlastní školní jídelnou. Dětem je nabízena pestrá, nutričně vyvážená strava, která odpovídá zásadám zdravé výživy. Umožněno je individuální stravování dětem, jejichž zdravotní stav na základě lékařského potvrzení vyžaduje dietní omezení.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná vzdělávací nabídka byla v jednotlivých třídách realizována dle třídních vzdělávacích programů. Při jejich zpracování vycházely učitelky ze školních vzdělávacích programů pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem Cesty kolem nás (pracoviště Staňkova) a Rok s Vodníčkem (pracoviště Srbská). Učitelky přistupovaly k dětem většinou empaticky a vstřícně, děti byly vedeny k respektování druhých.

Předškolní vzdělávání mělo v jednotlivých třídách odlišnou úroveň. Spontánní činnosti byly od příchodu dětí doplňovány nabídkou částečně řízených aktivit, avšak její míra a atraktivita byla různá. Při hře měly děti dostatek prostoru pro rozvinutí námětových her se sociálním učením i konstruktivní hry. Volná dostupnost hraček, stavebnic a knih umožňovala dětem rozhodovat o volbě činnosti dle vlastního zájmu. Pro realizaci řízených činností volily učitelky v některých třídách méně efektivní frontální formu práce s dětmi. Spolu s chybějící účinnou průběžnou motivací se pak ne vždy dařilo udržet dostatečnou pozornost a aktivní zapojení dětí do nich. V některých třídách byla zaznamenána práce v menších skupinách, avšak volba aktivit v nich nebyla vhodně zvolena. Inspekční tým měl možnost sledovat také kvalitní vzdělávání, kdy byla vzdělávací nabídka dětem obsahově blízká, prakticky využitelná a přiměřeně náročná. Učitelky zde zařazovaly skupinové činnosti, při kterých si mohly děti rozdělit role a spolupracovat, ojediněle bylo zaznamenáno situační a prožitkové učení. Realizované aktivity byly jen výjimečně nabízeny ve více úrovních obtížnosti, docházelo k nadměrnému plošnému předkládání pracovních listů bez promyšleného zacílení. Při plánování vzdělávacího procesu nebyly v jednotlivých třídách zohledňovány individuální dosažené schopnosti, dovednosti a znalosti dětí, vzdělávací nabídka tak nebyla dostatečně diferencovaná. V některých třídách je do vzdělávání přirozenou formou propojena angličtina, čímž si děti uvědomují existenci jiných kultur a získávají základy slovní zásoby.

Učitelky zařazovaly do denního programu pohybové chvíle, které obsahovaly motivovanou rušnou část, zdravotní cviky, pohybové hry i relaxaci. Celková zdatnost a obratnost byla rozvíjena také při pobytech venku. Škola využívala blízkého lesa nejen k vycházkám, ale díky dostatku sněhu i k zimním sportovním aktivitám. Na školních zahradách se mohly děti radovat ze sněhové nadílky, nebo se zapojit do učitelkami připravené nabídky řízených činností. Zdravý životní styl a imunita dětí jsou na pracovišti Srbská podporovány

pravidelným navštěvováním sauny všemi třídami. Děti ze speciálních tříd na pracovišti Staňkova mohou v době inverzního počasí využít hydromasážní vanu.

Škola v jednotlivých třídách věnuje velkou pozornost správnému vývoji řečových dovedností, součástí každodenního vzdělávání byl rozvoj gymnastiky mluvidel, zařazována byla i dechová cvičení. Případný nesprávný vývoj řeči u dětí v běžných třídách učitelky konzultují se speciální pedagožkou, následně je dle potřeby doporučeno vyšetření ve školském poradenském zařízení. Děti s těžkými vadami řeči nebo kombinovaným postižením jsou zařazovány do speciálních tříd, v nichž je každodenně realizována skupinová logopedická činnost. Školní speciální pedagožka nebo kmenové učitelky speciálních tříd provádí také individuální reedukaci. Tyto činnosti byly ucelené, zahrnovaly všechny jazykové roviny, vycházely z individuálních potřeb podpory jednotlivých dětí. Škola úzce spolupracuje s příslušnými speciálně pedagogickými centry a naplňuje podpůrná opatření uvedená v jejich doporučení. Při vzdělávání a individualizaci požadavků pedagogům ve třídě efektivně pomáhají asistentky pedagoga. Dětem s lehčí formou narušení komunikační schopnosti, které jsou integrovány v běžných třídách, je logopedická intervence poskytována formou individuální podpory v předmětu speciálně pedagogické péče.

Vedení školy vytvořilo vhodné podmínky pro vzdělávání dětí mladších tří let, jsou zařazovány do samostatné třídy na každém pracovišti. Učitelky v těchto třídách zohledňovaly specifika této věkové skupiny. Časté střídání krátkodobých vzdělávacích aktivit bylo prokládáno zařazováním říkanek s pohybem nebo písničkami. Intenzivní průběžná motivace spolu s pestrou škálou využívaných metod přispívala k udržení jejich pozornosti a radostnému zapojení většiny dětí do nabízených činností. Učitelky spolu se školními asistentkami vytvářely prostředí vhodné pro adaptaci nově přichozích dětí, cíleně podporovaly rozvoj sebeobslužných dovedností dětí.

Hodnocení vzdělávacích aktivit probíhalo několikrát denně, vždy po realizaci ucelených částí (po spontánních činnostech, pohybových aktivitách, řízených činnostech). Zvolená forma se však ve většině případů přiklonila ke sdělení dětí, co se jim líbilo, učitelky nevedly děti k hodnocení získání nových informací, nebo úspěšnosti jejich snažení. Učitelky samy většinou využívaly spíše plošnou pochvalu za odvedenou práci, zařazování hodnocení s prvky formativního hodnocení bylo zaznamenáno pouze ojediněle.

Osvojené sebeobslužné návyky děti uplatňovaly především při převlékání, hygieně a stolování. Mladším dětem vhodně dopomáhaly učitelky i školní asistentky. Nižší míra samostatnosti dětí byla zaznamenána při stravování, zejména starším dětem by bylo vhodné umožnit zapojit se do finální přípravy jídla, čímž by došlo také ke zvýšení možnosti rozhodnout o velikosti a skladbě jídla. Ve třídách byl po celý den k dispozici dostatek tekutin, učitelky průběžně pobízely děti k jeho využití. Organizované společné přechody na hygienu a stravování výrazně omezovaly samostatnost dětí i možnou potřebu zachování intimity, docházelo tím k nevhodným časovým prostojeům. Škola respektuje potřebu relaxace a odpočinku dětí všech věkových kategorií. Těm s nižší potřebou spánku byl nabízen jiný klidný program místo odpočinku na lůžku.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Dosahované výsledky vzdělávání odpovídaly dílčím cílům stanoveným ve školních vzdělávacích programech. Děti se orientovaly v prostředí školy, komunikovaly bez zábran s vrstevníky, učitelkami, asistentkami i ostatními zaměstnanci školy. Učitelky ve většině tříd vytvářely pro děti příležitosti pro vyjadřování svých názorů, myšlenek a sdílení zážitků ze

školy i domácího prostředí. Byla patrna cílená práce s nastavenými pravidly, starší děti je již přirozeně dodržovaly. Inspekčním týmem nebyly zaznamenány konfliktní situace, na které by učitelky nedokázaly adekvátně reagovat. Dětem s odloženou školní docházkou škola zpracovává individuální plán rozvoje. Učitelky v některých třídách nevěnovaly dostatečnou pozornost správnému úchopu psacích potřeb, děti nebyly upozorňovány ani na nesprávný sed při plnění úkolů a stolování.

Pedagogové průběžně ověřují úroveň vzdělávacích výsledků dětí, avšak tato zjištění nevyužívají v přípravách na vzdělávání. Záznamové archy pedagogické diagnostiky jsou pro všechny věkové skupiny shodné, nezohledňují vývojové odlišnosti související s věkem dětí. Nedocházelo tak k plnohodnotné diferenciaci nabízených aktivit a individuální podpoře potenciálu jednotlivých dětí.

Spolupráce školy s vnějšími partnery je dlouhodobě na vysoké úrovni. Ve spolupráci se zřizovatelem vedení školy vytváří odpovídající podmínky pro vzdělávání dětí, aktivně se účastní veřejných akcí organizovaných zřizovatelem. Aktivně spolupracuje se základními školami v blízkém okolí, nejintenzivněji se Základní školou Ostrava-Výškovice, Srbská 2, příspěvková organizace. Vzájemné návštěvy i příležitostné využívání školního hřiště nebo venkovní učebny obohacuje vzdělávání dětí a usnadňuje jejich přechod do základní školy. Vzdělávací nabídka je dětem obohacována také besedami s městskou policií, složkami integrovaného záchranného systému, návštěvami v domově pro seniory nebo v městské knihovně.

Komunikace mezi pedagogy a zákonnými zástupci dětí byla inspekčním týmem vnímána jako partnerská. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, jsou pravidelně a dostatečně informováni. S oblibou se účastní mimoškolních akcí pořádaných školou, tato setkání umožňují prohlubovat neformální vztahy. Při škole aktivně působí také Zahradka dětí, spolek, který finančně podporuje mateřskou školu (např. mikulášské balíčky, dárky dětem).

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v dubnu 2017 došlo k výrazné obměně pedagogického sboru, ve třídách dětí mladších tří let byla nastavena personální podpora školními asistentkami, od září 2019 byla vytvořena nová pozice školní speciální pedagogy.
- Škola přijala účinná opatření k některým zjištěním z předchozí inspekční činnosti, třídy jsou vybaveny sedacím nábytkem respektujícím antropometrické požadavky. Prozatím vedení školy stále nenastavilo dostatečně funkční kontrolní systém. Přetrvávají neopravené zpevněné plochy na školních zahradách.
- Postupně dochází k rekonstrukcím vnitřních prostor tříd, bylo doplněno a obnoveno materiální vybavení, rekonstruována byla také sauna na pracovišti Srbská, na pracovišti Staňkova byl nově oplocen školní pozemek.

Silné stránky

- Škola aktivně spolupracuje se zřizovatelem a vnějšími partnery, čímž je u dětí podporována sounáležitost s místem, kde žijí. (1.5)
- Vzdělávání dětí mladších tří let s promyšlenou vzdělávací nabídkou a vhodnou personální podporou. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Nastavený kontrolní systém nezahrnuje přijímání účinných opatření, která by s následnou kontrolou přinášela reálný obraz o úrovni předškolního vzdělávání. (2.1)
- Absence poskytování zpětné vazby učitelkami s prvky formativního hodnocení, děti nejsou vedeny k sebehodnocení. (4.3)
- Pedagogická diagnostika není vedena promyšleně s ohledem na vývojové možnosti dětí, její výsledky nejsou efektivně využívány při plánování aktivit, čímž nedochází k diferenciaci a individualizaci vzdělávání. (5.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Analyzovat stávající kontrolní systém, nastavit jasná pravidla pro hospitační činnost a následnou kontrolu pozitivního dopadu doporučení z hospitací na zvyšování kvality nabízeného vzdělávání.
- Zohledňovat v pedagogické diagnostice vývojové zvláštnosti jednotlivých věkových skupin, s výsledky efektivně pracovat při plánování vzdělávací nabídky. Nabízet aktivity v několika úrovních obtížnosti pro diferenciaci vzdělávací nabídky.
- Využívat popisný jazyk při poskytování zpětné vazby dětem, vytvářet vhodné podněty pro efektivní sebehodnocení a vrstevnického hodnocení dětmi.
- Podporovat samostatnost dětí při přesunech k hygieně a stravování.
- Upřednostňovat využití didaktických her a pomůcek před plošným předkládáním pracovních listů.
- Dbát cíleně ve všech třídách na správný úchop psacích potřeb, jídelního příboru a na korekci nesprávného sedu při stravování a plnění úkolů.
- Zajistit ve spolupráci se zřizovatelem opravu zpevněných ploch na školních zahradách.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání platné ve školním roce 2023/2024
2. Třídní knihy vedené ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
3. Diagnostické záznamy o dětech a portfolia dětí ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
4. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
5. Zápisy z jednání pedagogické rady konané ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
6. Školní matrika mateřské školy vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
7. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vzhledem k dosaženému vzdělání a dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků (vzorek)
8. Dokumentace k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami (vzorek)
9. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí pro školní rok 2023/2024 (vzorek)
10. Dokumentace vztahující se ke školnímu stravování ve školním roce 2023/2024 (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejímu obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Bc. Martina Slischková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

Mgr. Iveta Galušková, školní inspektorka

Mgr. Ivana Radová, školní inspektorka

7. 2. 2024